

Sanatan Dharam College v. The Punjab University, etc. (Tewatia, J.)

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ਾ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। .

(7) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜੋ ਕਿ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਕਾਲਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ/
I.L.R. Punjab and Haryana

(1972)2

1970 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ।

18 ਅਗਸਤ 1970 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ (VIZ of 1947) — ਸੈਕਸ਼ਨ 27 — ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਲਜ — ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ — ਅਜਿਹੇ ਕਾਲਜ — ਕੀ ਨਿਰੰਤਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ — ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾੜੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ — ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ — ਕੀ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ—ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨ A ' ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਸਥਾਨ B 'ਤੇ ਕਾਲਜ ਨੂੰ¹ ਐਡ.ਕੋਰਟ B ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਕੀ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਲਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਲਜ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਮਾਨਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਮਾੜੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ >• ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਦੇ ਮਤੇ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ : ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ

600

ਕਾਲਜ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਪਰ ਹੋਰ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਫਿਰ ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਵਾਂਗਾ
illegal and ineffective. (Para 2)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਦੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਓਰਵੇਕੋਸ਼ਨਨੋਫ (ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਜਿੱਥੇ ਸਥਾਨ A 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ^ ਸਥਾਨ B 'ਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਥਾਨ B ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ • ਰੱਦ ਵਜੋਂ (ਪੈਰਾ 4)

ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ.ਸੋਢੀ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1969, ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਐਨ. ਗੁਪਤਾ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, III ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 30 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹੋਏ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਾਮ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ।
ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਸ.ਪੀ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਨਿਰਣਾ

ਡੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਈਵਾਤੀਆ , ਜੇ.- ਐਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਐਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 1951 ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦਾ 27 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੇ 26 ਜੂਨ, 1964 ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸੈਨੇਟ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 10 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ

ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਿਤੀ 26 ਜੂਨ, 1964 ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਲਜ ਦੇ 100 ਸ਼ੁੱਠਵੀਂ, 1964 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਅਸਰ, ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਡੀਕੇਟ, ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕਾਲਜਰ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਦੀ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ। ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ: (1) ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਕਾਰਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ:-

- (1) ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਗ਼ੈਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਏ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (5) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ?

ਮੁਕੱਦਮੇ 1 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਜੋ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ 2, 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ- ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸੋਧ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ।

(2) ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇਹ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?

ਉਕਤ ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਸਿਰਫ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ; ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਲਜ ਨੂੰ

ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਨਿਰੰਤਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਮਾਨਤਾ ਮਾੜੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ •. ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਆਮ ਜਾਂ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਰ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਫਿਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਪਿਰ ਨੇ *ਗੰਭੀਰਤਾ* ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ *ਮਾਨਤਾ* ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ।

(3) ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਲਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ► ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਮੇਟੀ, ਭਾਵ ਮੁਦਈ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸ. ਇਸ ਲਈ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਇਸ 'ਲਈ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ *ਮੁਹੰਮਦ ਖਲੀਲ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਿਬੂਬ ਅਲੀ ਖਾਨ*, (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਹਰ ਤੱਥ ਜੋ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਈ. ਇਹ ਉਸ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।

(4) ਇਹ *Itv isI* ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ) ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ *ਆਰਥਰ ਬਟਲਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਬੋਰਡ ਆਫ ਗਯਾ*, (2) ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿ-

“ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੋ ਕਿ G ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ M ਵਿਖੇ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ M ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਐਮ 'ਤੇ ਪੱਤਰ, ਐਮ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੌਸ਼ਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ।

ਮੈਂ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਠੇਕਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਜਬੂਤ ਹਾਂ ਜੋ *ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ*, (3) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਏ' ਕਲਕੱਤਾ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ। ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 'ਬੀ' ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ 'ਏ' ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਅਪ੍ਰੈਂਟਿਸ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸਿੰਦਰੀ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ 'ਏ' ਸਿਖਲਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੱਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਆਪਣੇ ਹੀ 'ਏ' ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਪ੍ਰੈਂਟਿਸਸ਼ਿਪ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿੰਦਰੀ ਤੋਂ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜੋ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਨੰਗਲ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵਜ਼ੀਫਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੰਗਲ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ. ਨੇ *ਆਰਥਰ ਬਟਲਰ ਦੇ ਕੇਸ*, (2) ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ-

“ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਫੋਰਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦਾ ਪੱਤਰ, ਭਾਵ, ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪੱਤਰ 'S' ਤੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ TNP ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ 'ਐਨ' ਦੇ ਫੋਰਮ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 'ISP' 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ> ਕਾਰਨਾਂ> ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

(3) ਏਆਈਆਰ 1965 ਪੀ.ਬੀ. 107.

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

(2) ਏਆਈਆਰ 1947 ਪਟਨਾ 134.